

DECIZIE

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea, Ala Cobăneanu

Oleg Sternioală, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de lichidatorul societății cu răspundere limitată “Proelvimpex”, Topal Ștefan,

în cadrul procesului de insolabilitate la cererea creditorului societatea cu răspundere limitată “Ilnstal” privind intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul societatea cu răspundere limitată “Proelvimpex”,

împotriva hotărîrii instanței de insolabilitate a Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2016, prin care s-a respins cererea lichidatorului societății cu răspundere limitată “Proelvimpex”, Topal Ștefan, privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere debitorului, ca fiind depusă tardiv

c o n s t a t ă

La 23 decembrie 2014 creditorul SRL „Ilnstal” în proces de insolabilitate s-a adresat în instanța de insolabilitate cu o cerere introductivă, privind intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul SRL “Proelvimpex”, din motivul incapacității de plată a debitorului.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2015 cererea introductivă a fost admisă.

S-a constatat starea de insolabilitate a debitorului SRL „Proelvimpex” și s-a intentat procesul de insolabilitate față de debitorul SRL „Proelvimpex”.

În calitate de administrator al procesului de insolvență al debitorului SRL „Proelvimpex” a fost desemnat Topal Ștefan, deținătorul autorizației nr.147 din 19 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției al RM.

La 19 mai 2016 lichidatorul Topal Ștefan s-a adresat la instanța de insolvență cu o cerere în care a solicitat atragerea la răspundere subsidiară solidară, față de creditorii, administratorul și fondatorul societății SRL „Proelvimpex” - Șavga Elvira, invocând că ea este responsabilă pentru survenirea insolvenței întreprinderii.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2016, s-a respins cererea lichidatorului societății cu răspundere limitată “Proelvimpex”, Topal Ștefan, privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere debitorului, ca fiind depusă tardiv.

La 21 septembrie 2016 lichidatorul societății cu răspundere limitată “Proelvimpex”, Topal Ștefan, a depus recurs împotriva hotărârii instanței de insolvență a Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2016, solicitând, admiterea recursului, casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de atragere la răspundere subsidiară.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârea contestată, considerând aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material și anume art. 10, art. 27 și art. 248 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Mai invocă că lichidatorul a depistat momentul apariției incapacității de plată al societății cu răspundere limitată “Proelvimpex” în cadrul procesului de insolvență, adică la 27 aprilie 2015, și din momentul acesta ar trebui să curgă termenul de prescripție pentru depunerea cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale debitorului.

Examinând argumentele recursului pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de lichidatorul societății cu răspundere limitată “Proelvimpex”, Topal Ștefan, este întemeiat și urmează a fi admis, casată hotărârea instanței de insolvență a Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2016 și restituirea pricinii la rejudecare în instanța de insolvență în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 429 alin. (1) Codul de procedură civilă, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel în procedura de insolvență.

Conform art. 8 alin. (4) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în vederea soluționării recursului, instanței de recurs i se trimit, în copii

certIFICATE de instanța de insolvență, doar actele care interesează soluționarea căii de atac.

Conform art. 8 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Prin urmare, recursul declarat de lichidatorul societății cu răspundere limitată „Proelvimpex”, Topal Ștefan, la 21 septembrie 2016 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

Reglementări similare se regăsesc și în prevederile art. 1 alin. (4) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, care prevăd că procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Din materialul prezentat instanței de recurs s-a stabilit că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2015 s-a intentat procesul de insolvență față de debitorul SRL „Proelvimpex” și s-a desemnat în calitate de administrator al procesului de insolvență al debitorului SRL „Proelvimpex”, Topal Ștefan.

Așadar la 19 mai 2016 lichidatorul Topal Ștefan a înaintat instanței de insolvență cerere în temeiul art. 248 al Legii insolvenței, solicitând atragerea la răspundere subsidiară a administratorului și fondatorului societății SRL „Proelvimpex” - Șavga Elvira, în limita creanțelor validate.

Fiind investită cu examinarea cererii în cauză, instanța de insolvență, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2016, a respins cererea lichidatorului Topal Ștefan privind atragerea la răspundere subsidiară a administratorului și fondatorului debitorului, ca fiind depusă tardiv.

Instanța de recurs reține însă, că o astfel de concluzie este una pripită, rezultată din interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, concluzia instanței de insolvență despre necesitatea respingerii cererii lichidatorului debitorului – Topal Ștefan ca fiind

depusă cu încălcarea termenului de prescripție, este una pripită și contravine circumstanțelor cauzei.

Astfel, conform art. 248 alin. (1), (4) și (5) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, dacă în cadrul procesului sînt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului/lichidatorului instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența prin una dintre următoarele acțiuni: a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului; c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului; d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate; e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și a ștampilei; f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori; h) nedeplinirea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art.14; i) comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

În caz de pluralitate, răspunderea persoanelor prevăzute la alin. (1) este solidară, cu condiția ca apariția stării de insolvență să fie actuală sau anterioară perioadei în care și-au exercitat mandatul ori au deținut poziția ce ar fi putut cauza insolvența debitorului. Persoanele în cauză se pot apăra de solidaritate dacă, în organele colegiale de conducere ale debitorului, s-au opus actelor sau faptelor care au cauzat insolvența sau dacă au lipsit de la luarea deciziilor care au cauzat insolvența și au făcut să se consemneze, ulterior luării deciziei, opoziția lor la aceste decizii.

Măsura prevăzută la alin.(1) se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvență, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărîrii de intentare a procedurii de insolvență.

Or, termenul de 3 ani stabilit pentru depunerea cererii de angajare a răspunderii speciale nu poate începe a curge decât după intentarea procesului de insolvență, iar termenul de 2 ani reglementat de aceeași normă este prevăzut pentru calculul limitelor temporale în care au fost comise acțiunile enumerate la art. 248 alin. (1), anterior intentării procesului de insolvență.

Astfel, la judecarea cererii privind antrenarea răspunderii patrimoniale a membrilor organelor de conducere, precum și a altor persoane, care prin

activitatea lor au cauzat insolvabilitatea debitorului trebuie să fie introdusă în termenul de prescripție instituit de art. 248 alin. (5) al Legii insolvenței, respectiv în 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvență, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvență.

Referitor la expirarea termenului de prescripție, Colegiul reiterează că este necesar de menționat că, în temeiul art. 248 alin. (5) al Legii insolvenței, acțiunea se prescrie în termen de 3 ani, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvență. Așadar, indiferent de momentul inițial al curgerii termenului de prescripție, expirarea termenului de prescripție de 3 ani nu se poate produce mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvență, la caz, data de 27 aprilie 2015.

Analizând circumstanțele speței prin prisma normelor de drept supra enunțate, în raport cu cele constatate, instanța de recurs conchide că, instanța de insolvență, în mod superficial a trecut asupra circumstanțelor pricinii, calculând pripit termenul de prescripție de 3 ani, din momentul incapacității de plată a întreprinderii debitoare de a-și executa obligațiile pecuniare scadente, din anul 2011, or, curgerea termenului de prescripție de trei ani stabilit de art. 248 alin. (5) al Legii insolvenței, începe de la data la care a fost cunoscută sau trebuia cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvență, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvență.

Colegiul constată la caz că, concluziile instanței de judecată sunt pripite, deoarece derivă din examinarea superficială a împrejurărilor ce permit constatarea încălcării termenului de prescripție.

Prin urmare, în prezenta speță nu au fost elucidate toate circumstanțele care ar duce la soluționarea corectă a litigiului dat, iar aceste fapte constituie erori judiciare care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, motiv din care pricina urmează a fi remisă la rejudecare.

La rejudecarea pricinii, instanță urmează să țină cont de omisiunile indicate în prezenta decizie, să verifice toate circumstanțele ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate în dosar și, în dependență de situația stabilită, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că hotărârea recurată este contrară circumstanțelor pricinii și normelor imperative de drept material și procedural, iar erorile comise nu pot fi corectate de instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2016 și a restitui pricina la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, ca instanță de insolvabilitate, în alt complet de judecători.

În conformitate cu art. 445 alin (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de lichidatorul societății cu răspundere limitată “Proelvimpex”, Topal Ștefan.

Se casează hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2016, pronunțată în cadrul procesului de insolvabilitate la cererea creditorului societatea cu răspundere limitată “Ilnstal” privind intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul societatea cu răspundere limitată “Proelvimpex”, prin care s-a respins cererea lichidatorului societății cu răspundere limitată “Proelvimpex”, Topal Ștefan, privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere debitorului, ca fiind depusă tardiv, cu restituirea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, ca instanță de insolvabilitate, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea

Ala Cobăneanu

Oleg Sternioală

Galina Stratulat